

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ ΠΙΣΤΑ
ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

Συχνές ερωτήσεις – απαντήσεις για τη συμπλήρωση του Ε3

ΑΘΗΝΑ, 13 ΜΑΪΟΥ 2024

- 1. Ε Πώς υποβάλλεται το έντυπο E3 της Συζύγου/ΜΣΣ σε περίπτωση εγγάμων/φυσικών προσώπων που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης και υποβάλλουν κοινή δήλωση φορολογίας εισοδήματος;**

A Στην περίπτωση εγγάμων και φυσικών προσώπων που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης και εφόσον η Σύζυγος/ΜΣΣ είναι επιτηδευματίας, έχει υποχρέωση υποβολής του εντύπου E3 με τους προσωπικούς της κωδικούς πρόσβασης και όχι με τους κωδικούς του Υπόχρεου συζύγου/ΜΣΣ, με τους οποίους υποβάλλεται κοινή δήλωση φορολογίας εισοδήματος (έντυπο E1). Σε τέτοια περίπτωση, εάν το E3 της Συζύγου/ΜΣΣ είναι το πρώτο έντυπο που θα υποβληθεί, ο Υπόχρεος πρέπει πρώτα να επιβεβαιώσει την έγγαμη σχέση με τη Σύζυγό/ΜΣΣ του.
- 2. Ε Πότε υποβάλλεται το έντυπο E3;**

A Εφόσον υπάρχει υποχρέωση υποβολής του εντύπου E3, αυτό πρέπει να υποβληθεί **πριν** από την οριστική υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο E1 ή N, κατά περίπτωση), ακόμη και στην περίπτωση που είναι μηδενικό.
- 3. Ε Εάν οριστικοποιηθεί το έντυπο E3, είναι δυνατό να τροποποιηθεί;**

A Μέχρι να γίνει η οριστική υποβολή του εντύπου N ή του εντύπου E1, ο φορολογούμενος μπορεί να εισέρχεται στο έντυπο E3 και να το τροποποιεί όσες φορές επιθυμεί. Όταν όμως οριστικοποιηθεί το έντυπο N ή το E1 αντίστοιχα, δεν μπορεί να τροποποιηθεί περαιτέρω το E3. Εφόσον διαπιστωθεί λάθος στο έντυπο E3, μπορεί ο φορολογούμενος να υποβάλει ηλεκτρονικά τροποποιητική - συμπληρωματική δήλωση. Δεν προβλέπεται η υποβολή του εντύπου E3 με επιφύλαξη, καθόσον η επιφύλαξη αφορά αποκλειστικά το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο E1 ή N, κατά περίπτωση).
- 4. Ε Ποια στοιχεία εμφανίζονται προ-συμπληρωμένα στο έντυπο E3;**

A Από το φορολογικό έτος 2023 προσυμπληρώνονται κατηγορίες εσόδων και εξόδων με ποσά στους σχετικούς κωδικούς των αντίστοιχων πινάκων βάσει των δεδομένων που διαβιβάζονται στην ψηφιακή πλατφόρμα myDATA της ΑΑΔΕ και του χαρακτηρισμού αυτών, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες αποφάσεις. Η προσυμπλήρωση των κωδικών του Εντύπου E3 έχει ως σκοπό τη διευκόλυνση του φορολογούμενου και δεν είναι δεσμευτική για αυτόν. Τα προσυμπληρωμένα ποσά στους κωδικούς του εντύπου E3 δύνανται να τροποποιούνται από τον φορολογούμενο. Εφόσον δεν έχει προηγηθεί χαρακτηρισμός των σχετικών εξόδων στην ψηφιακή πλατφόρμα myDATA, όλα τα έξοδα προσυμπληρώνονται στον κωδικό 585 («Διάφορα Λειτουργικά Έξοδα») της στήλης «Σύνολο», στην επιλογή 016 του σχετικού Υποπίνακα.

Η ορθή και ακριβής συμπλήρωση του Εντύπου Ε3 συνιστά υποχρέωση και ευθύνη του φορολογούμενου.

Επιπλέον, με βάση τα στοιχεία που υπάρχουν στο αρχείο του Μητρώου, εμφανίζονται προσυμπληρωμένα και:

- η αρμόδια υπηρεσία υποβολής
- το φορολογικό έτος
- η κατηγορία βιβλίων εφόσον τηρούνται βιβλία και ο κωδικός αριθμός κύριας δραστηριότητας (ΚΑΔ)
- ο Α.Φ.Μ.

Επίσης, στην πρώτη σελίδα του εντύπου Ε3 προ-συμπληρώνονται, αντίστοιχα, τρία (3) πεδία, με την:

- ημερομηνία πρώτης έναρξης
- ημερομηνία έναρξης, η οποία ισχύει κατά το τρέχον φορολογικό έτος (εφόσον δηλαδή δεν έχει προηγηθεί διακοπή εργασιών πριν το φορολογικό έτος 2022)
- ημερομηνία διακοπής εργασιών, εφόσον αυτή πραγματοποιήθηκε εντός του φορολογικού έτους 2022.

Τα προ-συμπληρωμένα στοιχεία τροποποιούνται, εφόσον προηγηθεί ενημέρωση του μητρώου της αρμόδιας υπηρεσίας.

Προσυμπληρώνονται, επίσης:

- ο κύκλος εργασιών με δεδομένα των δύο προηγούμενων ετών, οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις και οι ενεργοί επαγγελματικοί λογαριασμοί επιχείρησης / ενεργά τερματικά POS και ePOS.
- ο κωδ.012 «έχετε υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ν.4172/2013 για εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα».
- Ο κωδ. 013 «Εξαίρεση από την υποχρέωση καταβολής τέλους επιτηδεύματος παρ. 3 α άρθρ. 31 ν.3986/2011» με βάση τα στοιχεία του ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ.
- Ο μέσος αριθμός εργαζομένων πλήρους απασχόλησης με βάση τα στοιχεία του ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ.

Ο κωδ.013 και η νέα γραμμή «Μέσος αριθμός εργαζομένων πλήρους απασχόλησης» για τα φορολογικά έτη 2022 και 2023 θα προσυμπληρωθούν με βάση τα στοιχεία που θα διαβιβαστούν στην ΑΑΔΕ από το Π.Σ. Εργάνη του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Η ΑΑΔΕ θα ενημερώσει σχετικά τους δικαιούχους της εξαίρεσης με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η νέα γραμμή **Μέσος Αριθμός Εργαζομένων Πλήρους Απασχόλησης που μισθώνονται από άλλη επιχείρηση** συμπληρώνεται από τις επιχειρήσεις σύμφωνα με τις οδηγίες τις Ε.2028/2024.

5. Ε **Ποια διαδικασία πρέπει να ακολουθείται σε περίπτωση που στο έντυπο Ε3 εμφανίζεται παλαιός ΚΑΔ κύριας δραστηριότητας ο οποίος δεν έχει αντιστοιχηθεί με νέο ΚΑΔ;**

- A** Όταν ο φορολογούμενος εισέρχεται στο έντυπο Ε3 και ο ΚΑΔ κύριας δραστηριότητας που εμφανίζεται στον κωδικό 021 δεν έχει αντιστοιχηθεί, εμφανίζεται μήνυμα στον αντίστοιχο πίνακα, όπου ενημερώνεται για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει.
- Ο φορολογούμενος μπορεί να αποθηκεύσει προσωρινά το Ε3, να προβεί στη διαδικασία αντιστοίχισης μέσω εφαρμογής που υπάρχει στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ και σε σύντομο χρονικό διάστημα (μίας ή δύο ημερών) να συνεχίσει την υποβολή του Ε3 με το νέο ΚΑΔ. Επισημαίνεται ότι εάν δεν γίνει η αντιστοίχιση, ο φορολογούμενος δεν μπορεί να υποβάλει το Ε3 με τον παλιό ΚΑΔ και εμφανίζεται σχετικό μήνυμα λάθους.
- 6. E Ποια διαδικασία πρέπει να ακολουθείται σε περίπτωση που δεν έχει γίνει αντιστοίχιση του ΚΑΔ μεγαλύτερων ακαθάριστων εσόδων;**
- A** Ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω.
- 7. E Όσοι δηλώνουν εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά δεν εντάσσονται στο κανονικό ή ειδικό καθεστώς ΦΠΑ ποιον ΚΑΔ συμπληρώνουν;**
- A** Σε αυτή την περίπτωση **δεν** συμπληρώνεται ΚΑΔ, αλλά ο κωδικός 009 με την επιλογή «Αφανείς αγρότες χωρίς ΚΑΔ» (3) και οι αντίστοιχοι πίνακες που αφορούν στην αγροτική-βιολογική δραστηριότητα.
- 8. E Πώς δηλώνονται οι αγροτικές επιδοτήσεις – ενισχύσεις;**
- A** Στον κωδικό 071 συμπληρώνεται το ποσό από βασική ενίσχυση (ή/και βασική εισοδηματική στήριξη) (ΠΥΛΩΝΑΣ 1), το οποίο προσαυξάνει τα ακαθάριστα έσοδα από αγροτική δραστηριότητα. Αυτό το ποσό καθώς και το υπερβάλλον ποσό των δώδεκα χιλιάδων ευρώ (12.000€) από τους κωδικούς 072-073 των πράσινων (ή/και ενισχύσεις οικολογικών σχημάτων) και συνδεδεμένων ενισχύσεων (ή/και ενισχύσεις στήριξης συνδεδεμένου εισοδήματος) (ΠΥΛΩΝΑΣ 1), προσαυξάνει τα ακαθάριστα έσοδα από αγροτική δραστηριότητα και συμπληρώνεται στον κωδ.362 του ΠΙΝΑΚΑ Ζ'1. Επίσης, οι πράσινες (ή/και ενισχύσεις οικολογικών σχημάτων) και συνδεδεμένες ενισχύσεις (ή/και ενισχύσεις στήριξης συνδεδεμένου εισοδήματος), έως του ποσού των δώδεκα χιλιάδων (12.000€) ευρώ, μεταφέρονται υποχρεωτικά στις αντίστοιχες επιλογές των κωδικών 659-660, του εντύπου Ε1.
- Οι κωδικοί 075, 077, 078 και 080 μεταφέρονται υποχρεωτικά στις αντίστοιχες επιλογές των κωδικών 659-660, του εντύπου Ε1.
- Οι κωδικοί 074, 076 και 079 (επενδυτικές ενισχύσεις/επιδοτήσεις) συμπληρώνονται για πληροφοριακούς λόγους και δεν δύνανται να καλύπτουν τεκμήριο.
- Τα ποσά των αγροτικών ενισχύσεων που καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στο

πλαίσιο αντιμετώπισης του COVID 19, συμπληρώνονται στον κωδικό 081 του πίνακα Γ'2 του Ε3 και μεταφέρονται στην περίπτωση του κωδικού 659-660 του εντύπου Ε1 «Έκτακτες αμοιβές, επιχορηγήσεις και οικονομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στους ασκούντες αγροτική δραστηριότητα στο πλαίσιο αντιμετώπισης των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του COVID-19». Ομοίως, σε νέα περίπτωση του κωδικού 659-660 (του εντύπου Ε1) μεταφέρεται και ο κωδικός 083 (Αγροτικές ενισχύσεις που καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ α) σε επιχειρήσεις κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, άρθρο 61 του ν.4919/2022 - Α' 71, β) για οικονομική ενδυνάμωση της κτηνοτροφικής παραγωγής στον νησιωτικό χώρο, άρθρο 113 του ν.4926/2022 - Α' 82, γ) λόγω της ενεργειακής κρίσης και της αύξησης του κόστους των λιπασμάτων, άρθρο 95 του ν.4982/2022 - Α' 195), δ) η έκτακτη προσωρινή στήριξη σε γεωργούς και ΜΜΕ που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία (άρθρο 72 του ν. 5016/2023 Α' 21) και ε) οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2022/C 426/01) «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας» (άρθρο 47 ν.5035/2023, Α'76) και οι οποίες αναγράφονται στο κωδικό 083, είναι αφορολόγητες).

9. Ε Πώς δηλώνονται οι αναδρομικές αγροτικές ενισχύσεις – επιδοτήσεις που εισπράχτηκαν το φορολογικό έτος 2023;

Α Για τις αγροτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις που εισπράττονται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 01/01/2021 και μετά (άρθρο 49 ν.4772/2021), χρόνος κτήσης του εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος της είσπραξής τους, εκτός από την περίπτωση που εισπράττονται αναδρομικά κατόπιν ένστασης ή δικαστικής απόφασης, όπου χρόνος κτήσης τους δύναται να θεωρείται και ο χρόνος στον οποίο ανάγονται.

Για την ειδική περίπτωση όπου βάσει της ανωτέρω διάταξης, ο φορολογούμενος επιθυμεί να φορολογηθούν στο τρέχον έτος οι αναδρομικές αγροτικές επιδοτήσεις που έχουν εισπραχθεί κατόπιν δικαστικής απόφασης ή ένστασης, γίνεται χρήση του κωδ. 082. Ο κωδικός αυτός προσυμπληρώνεται με βάση την επιλογή του φορολογούμενου στον εσωτερικό υποπίνακα των αγροτικών επιδοτήσεων σχετικά με τον χρόνο φορολόγησης των αναδρομικών που έχουν εισπραχθεί κατόπιν δικαστικής απόφασης ή ένστασης.

Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι η παραπάνω επιλογή θα αφορά τις επιδοτήσεις ανά είδος. Είναι σαφές ότι με την ως άνω εγγραφή στον 082, τα ποσά αυτά λαμβάνονται υπόψη στις φορολογικές υποχρεώσεις του τρέχοντος έτους. Σημειώνεται ότι η ως άνω επιλογή είναι οριστική και δεν δύναται να ανακληθεί. Στην κεντρική σελίδα της εφαρμογής υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, επιλέγοντας Ενημέρωση Εισοδημάτων – Δαπανών, εμφανίζονται οι αγροτικές ενισχύσεις – επιδοτήσεις, που εισπράχτηκαν στο έτος 2023, ανά είδος και έτος που αφορούν.

- 10. Ε Σε ποιον κωδικό συμπληρώνεται το συνολικό ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής που εισπράχθηκε από επιχειρήσεις εντός του φορολογικού έτους 2023;**
- Α** Στον κωδικό 999 του υποπίνακα Ζ3 προσυμπληρώνεται, για πληροφοριακούς σκοπούς, **το συνολικό ποσό** της εισπραχθείσας επιστρεπτέας προκαταβολής που σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.
- Το ποσό αυτό που εισπράχθηκε εντός του έτους 2023 από φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα καταχωρείται στην αντίστοιχη περίπτωση του κωδικού 781-782 του εντύπου Ε1.
- Ως προς τον λογιστικό χειρισμό η επιστρεπτέα προκαταβολή αντιμετωπίζεται ως κρατικό δάνειο σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν δοθεί με τη ΣΛΟΤ 957/2020.
- 11. Ε Με ποιο τρόπο και πότε δηλώνεται στο έντυπο Ε3 το ποσό της ενίσχυσης που δεν επιστρέφεται στο Ελληνικό Δημόσιο από τις επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής;**
- Α** Το ποσό της ενίσχυσης με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής, το οποίο δεν επιστρέφεται από τις επιχειρήσεις, αναγράφεται και στους κατά περίπτωση κωδικούς του πίνακα Ζ1 «Σύνολο εσόδων» του Εντύπου Ε3 στο φορολογικό έτος κατά το οποίο το εν λόγω ποσό θα καταστεί δεδουλευμένο και θα αποκτηθεί το δικαίωμα είσπραξης του (σχετ. ΠΟΛ.1223/2015), ήτοι θα οριστικοποιηθεί η ωφέλεια λόγω μη επιστροφής του.
- Στα νομικά πρόσωπα / νομικές οντότητες, μεταφέρεται στον κωδ.001 του Πίνακα 10Α του εντύπου Ν και μέσω αυτού στον κωδ.513 του ίδιου εντύπου. Στα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα αναγράφεται στους κωδ. 144, 244, 344 και 444 του Πίνακα ΣΤ´ στην ανάπτυξη του σχετικού Υποπίνακα και ειδικότερα στον κωδ.014 «Μη επιστρεπτό ποσό κρατικής ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής (αρθρ. τρίτο ν.4684/2020)» του εντύπου Ε3.
- Με βάση τα παραπάνω, για τις επιχειρήσεις που το φορολογικό έτος τους έληξε την 31.12.2023 και το σχετικό ποσό έχει βαρύνει τα αποτελέσματα του φορολογικού έτους 2023, θα καταχωρηθεί στους ανωτέρω κωδικούς του εντύπου Ε3 του ίδιου φορολογικού έτους (2023) και για Ν.Π. /Ν.Ο θα αναγραφεί και στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος («έντυπο Ν») του φορολογικού έτους 2023 σύμφωνα και με τα όσα έχουν διευκρινιστεί με την Ε.2046/2022 εγκύκλιο.
- 12. Ε Κατά τη διάρκεια της ίδιας διαχειριστικής περιόδου έκανα διακοπή της επιχείρησής μου και έναρξη με τον ίδιο Α.Φ.Μ. αλλά με διαφορετική δραστηριότητα. Θα υποβάλω δύο έντυπα Ε3;**
- Α** Θα υποβάλετε ένα έντυπο Ε3 για όλο το φορολογικό έτος και θα συμπληρώσετε τους αντίστοιχους πίνακες για κάθε δραστηριότητα.

13. Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις συμπλήρωσης του κωδικού 050 που αφορά στην ιδιότητα του προσώπου που συμπληρώνει το έντυπο;

- A**
- Εάν το έντυπο συμπληρώνεται από τον δηλούντα επιχειρηματία, νόμιμο εκπρόσωπο κ.λπ., επιλέγεται το (1)
  - Εάν το έντυπο συμπληρώνεται από τον μισθωτό λογιστή της επιχείρησης, επιλέγεται το (2)
  - Εάν το έντυπο συμπληρώνεται από λογιστή όχι μισθωτό της επιχείρησης, επιλέγεται το (3) και προϋποθέτει την εξουσιοδότηση μέσω TAXISnet του λογιστή από τον επιχειρηματία (Φ.Π. ή Ν.Π.).

Επισημαίνονται οι ΠΟΛ.1072/2018 και ΠΟΛ.1008/2011 (όπως τροποποιήθηκε με την Α.1009/2023 (Β' 630) απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών και ισχύει για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2023 και εφεξής) για τις περιπτώσεις που το έντυπο Ε3 συμπληρώνεται υποχρεωτικά από λογιστή-φοροτεχνικό.

Επίσης, κατά την υποβολή του Ε3, θα ελέγχεται η τάξη του λογιστή-φοροτεχνικού σε σχέση με την τήρηση βιβλίων και το συνολικό ύψος των ακαθαρίστων εσόδων που δηλώνονται.

Περαιτέρω, οι μισθωτοί λογιστές – φοροτεχνικοί επιτρέπεται να υποβάλλουν το Ε3 μόνο των επιχειρήσεων-εργοδοτών με τους οποίους συνδέονται, σύμφωνα με Υπεύθυνη Δήλωση που έχουν υποβάλλει στο Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας.

14. Ε Με ποιο τρόπο δηλώνονται στο έντυπο Ε3 οι επιδοτήσεις, ενισχύσεις ή αποζημιώσεις που δόθηκαν στο πλαίσιο ενίσχυσης των επιχειρήσεων λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19;

- A**
- Επιδοτήσεις, ενισχύσεις ή αποζημιώσεις που δόθηκαν στο πλαίσιο ενίσχυσης των επιχειρήσεων λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, σε φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα εφόσον αυτά καταχωρούνται στα βιβλία τους ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που περιήλθαν προσωρινά ή μόνιμα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας φυσικών καταστροφών καταχωρούνται στον πίνακα Ζ3 στους κωδικούς 196, 296, 396 ή 496, κατά περίπτωση και καταχωρούνται στον πίνακα Ζ1.
- Στα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, τα πιο πάνω ποσά αναγράφονται επίσης σε αντίστοιχη επιλογή, του εσωτερικού υποπίνακα των κωδικών 144, 244, 344, 444 του πίνακα ΣΤ', κατά περίπτωση, ενώ, περαιτέρω, καταχωρούνται και σε αντίστοιχους κωδικούς του Εντύπου Ε1, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Α.1061/2024 (Β'2436).
- Στα νομικά πρόσωπα/νομικές οντότητες, τα ποσά αυτά αναγράφονται και στον Πίνακα 10 του εντύπου Ν και μεταφέρονται στους κωδ.513 και 514 του ίδιου εντύπου, κατά περίπτωση.

- 15. Ε Οι ατομικές πλοιοκτήτριες εταιρείες έχουν υποχρέωση υποβολής του εντύπου Ε3;**
- Α** Οι ατομικές πλοιοκτήτριες επιχειρήσεις που έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1) και φορολογούνται με τις διατάξεις του ν. 27/1975 και του άρθρου 57 του ν.4646/2019, υποβάλλουν το έντυπο Ε3. Έσοδα και δαπάνες καταχωρούνται επί του ΠΙΝΑΚΑ Ζ΄. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (Απλογραφικά - Διπλογραφικά Βιβλία), κατόπιν μέσω του ΠΙΝΑΚΑ Δ΄ προσδιορίζεται το αποτέλεσμα το οποίο μέσω του ΠΙΝΑΚΑ ΣΤ΄ (κωδικός 444 επιλογή 26) αναμορφώνεται – μηδενίζεται και δε μεταφέρεται στο έντυπο Ε1 για να φορολογηθεί με τις γενικές διατάξεις. Ο φορολογούμενος όμως έχει την υποχρέωση να μεταφέρει το κέρδος του στην αντίστοιχη επιλογή των κωδικών 659-660 του ΠΙΝΑΚΑ 6 του Ε1.
- 16. Ε Οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις έχουν υποχρέωση υποβολής του εντύπου Ε3;**
- Α** Ναυτιλιακές επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής που έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ν) και που φορολογούνται με τις διατάξεις του ν.27/1975 και του άρθρου 57 του ν.4646/2019, υποβάλλουν το έντυπο Ε3, καταχωρώντας τα έσοδα και τις κατά περίπτωση δαπάνες τους. Για τα γραφεία αλλοδαπών ναυτιλιακών επιχειρήσεων που εγκαθίστανται στην Ελλάδα βάσει των διατάξεων του άρθρου 25 του ν.27/1975, καθώς και για τις ημεδαπές επιχειρήσεις που υπάγονται στις ίδιες διατάξεις, το έντυπο Ε3 υποβάλλεται μόνο όταν αποκτούν φορολογητέο εισόδημα με βάση τις διατάξεις του ν.4172/2013.
- 17. Ε Τι ισχύει για τους αλιείς – πλοιοκτήτες αλιευτικών πλοίων και τους πλοιοκτήτες ρυμουλκών, αυτοκινούμενων βυθοκόρων πλοίων – ατομικές επιχειρήσεις ως προς την υποβολή και συμπλήρωση του εντύπου Ε3;**
- Α** Οι αλιείς-πλοιοκτήτες αλιευτικών πλοίων που φορολογούνται με την ειδική φορολογία του ν. 27/1975 και μετά την ψήφιση των διατάξεων του άρθρου 58 του ν.4646/2019 από 1.1.2020 και μετά, συνεχίζουν να κατατάσσονται στη δεύτερη κατηγορία πλοίων. Ως προς τον φόρο χωρητικότητας για τα αλιευτικά πλοία ο συντελεστής είναι μηδενικός με βάση τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν.27/1975, ενώ παράλληλα επιβάλλεται τέλος υπέρ του Δημοσίου με βάση το μήκος αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 57 του ν.4646/2019. Για τα ανωτέρω πρόσωπα καθίσταται υποχρεωτική η υποβολή και συμπλήρωση του εντύπου Ε3. Έσοδα και δαπάνες καταχωρούνται επί του ΠΙΝΑΚΑ Ζ΄. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (Απλογραφικά - Διπλογραφικά Βιβλία), κατόπιν μέσω του ΠΙΝΑΚΑ Δ΄ προσδιορίζεται το αποτέλεσμα το οποίο μέσω του ΠΙΝΑΚΑ ΣΤ΄ (κωδικός 444 επιλογή 25) αναμορφώνεται – μηδενίζεται και δε μεταφέρεται στο έντυπο Ε1 για να φορολογηθεί με τις γενικές διατάξεις. Ο φορολογούμενος όμως έχει την υποχρέωση να μεταφέρει το κέρδος του στην αντίστοιχη επιλογή των κωδικών 659-660 του ΠΙΝΑΚΑ 6 του Ε1. Επισημαίνεται ότι, ειδικά για την

περίπτωση αυτή, συμπληρώνεται ο κωδικός 444 και όχι ο κωδικός 344 (στη στήλη της αγροτικής – βιολογικής δραστηριότητας) δεδομένου ότι μόνο το εισόδημα που προέρχεται από την παραγωγή αλιευτικών προϊόντων και όχι από την αλίευση αυτών μέσω της χρήσης αλιευτικών πλοίων, είναι εισόδημα αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας (σχετ. Ε.2023/2020 εγκύκλιος).

Επίσης, οι ατομικές πλοιοκτήτριες επιχειρήσεις του ν.27/1975, οι ατομικές πλοιοκτήτριες επιχειρήσεις ρυμουλκών, αυτοκινούμενων βυθοκόρων πλοίων που φορολογούνται με το τέλος ρυμουλκών, αυτοκινούμενων βυθοκόρων πλοίων του άρθρου 57 του ν.4646/2019 ή τον ν.27/1975, συμπληρώνουν ανάλογα τους ίδιους πίνακες του Ε3 με τους αλιείς-πλοιοκτήτες αλιευτικών πλοίων (με την επισήμανση ότι για τον προσδιορισμό του αποτελέσματος μέσω του ΠΙΝΑΚΑ ΣΤ', συμπληρώνεται ο κωδικός 444 αυτού, επιλογή 26), καθώς και τους ίδιους κωδικούς του ΠΙΝΑΚΑ 6 του έντυπου Ε1 (659-660) όπως οι αλιείς.

- 18. Ε Τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα έχουν υποχρέωση υποβολής του έντυπου Ε3;**
- Α** Για τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το έντυπο Ε3 υποβάλλεται όταν έχουν εισόδημα από επιχειρηματικές συναλλαγές, ενώ στην περίπτωση που έχουν εισόδημα μόνο από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, καθώς και όταν αποκτούν έσοδα μη φορολογούμενα, υποβάλλουν το έντυπο Ε3 χωρίς να αναγράφονται ποσά.
- 19. Ε Νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα βλέπει προσυμπληρωμένο ποσό στον κωδικό 585 του Ε3. Πώς θα υποβάλει το έντυπο;**
- Α** Νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δεν πραγματοποιούν επιχειρηματικές συναλλαγές υποβάλλουν το έντυπο Ε3 κενό (χωρίς να συμπληρώσουν ποσά). Αν, όμως, τρίτο πρόσωπο έχει διαβιβάσει στο myDATA κάποιο παραστατικό για συναλλαγή που είχε με το νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, πρέπει το τελευταίο, ανοίγοντας τον υποπίνακα κάποιου από τους κωδικούς 185, 285, 385 και 485, να συμπληρώσει στο 016 το ποσό 0,00 και να συνεχίσει την υποβολή.
- 20. Ε Τι ισχύει εάν έχετε υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ν.4172/2013 (ΚΦΕ) για εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα;**
- Α** Στον **κωδ.012** υπάρχει ένδειξη «έχετε υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ν.4172/2013 για εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα ο οποίος θα είναι προσυμπληρωμένος. Η υπαγωγή στις συγκεκριμένες διατάξεις αποδεικνύεται με την εγκριτική Απόφαση που εκδίδεται από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. Κατοίκων

Εξωτερικού και Εναλλακτικής Φορολόγησης Φορολογικών Κατοίκων Ημεδαπής (σχετ. Α. 1087/2021 (Β' 1691 και Ε.2224/2021).

Επίσης, **στους κωδικούς 901, 921, 941, 961** «Καθαρό εισόδημα άρθρου 5Γ του ν.4172/2013» εμφανίζεται το πενήντα τοις εκατό (50%) των ποσών από επιχειρηματική δραστηριότητα ή και από αγροτική – βιολογική δραστηριότητα όπως αυτό προκύπτει από τους κωδ. 152, 252, 352 και 452. Επίσης, θα εμφανίζεται στον κωδ. 961 το πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού του κωδ.453 στην περ. στ' παρ. 2 άρθρου 12 ΚΦΕ. Εν συνεχεία, τα ποσά που θα προκύπτουν από τους νέους κωδικούς της γραμμής αυτής θα μεταφέρονται ως εξής: στους κωδ. 401-402 του Εντύπου Ε1 στην περίπτωση εισοδήματος επιχειρηματικής δραστηριότητας, στους κωδ. 461-462 του Εντύπου Ε1 στην περίπτωση εισοδήματος αγροτικής – βιολογικής δραστηριότητας και στους κωδ. 307-308 στην περίπτωση καθαρού εισοδήματος περ. στ' παρ. 2 άρθρου 12 ΚΦΕ. Το υπόλοιπο πενήντα τοις εκατό (50%) του ως άνω καθαρού εισοδήματος απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος και συμπληρώνεται από το φορολογούμενο στους κωδ. 659-660 του Εντύπου Ε1 σε όλες τις ως άνω περιπτώσεις.

- 21. Ε Πώς δηλώνονται στο Έντυπο Ε3 τα φορολογητέα καθαρά αποτελέσματα από αγροτική - βιολογική δραστηριότητα που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4935/2022;**
- Α** Στον κωδικό 942 δηλώνονται από τον φορολογούμενο τα «Φορολογητέα καθαρά αποτελέσματα από αγροτική - βιολογική δραστηριότητα που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 15 του ν.4935/2022», προκειμένου να χορηγηθεί απαλλαγή κατά ποσοστό 50% από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων που ασκούν ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Διευκρινίζεται ότι στο νέο αυτό κωδικό ο φορολογούμενος δεν πρέπει να συμπεριλάβει τα κέρδη από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 500 KW και την παραγωγή αλιευτικών προϊόντων, δραστηριότητες για τις οποίες δεν παρέχεται απαλλαγή από το φόρο (σχετ. οι υπό στοιχεία 127754 ΕΞ 2022 και 185340 ΕΞ 2022 ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων). Σημειώνεται ότι ως παραγωγή αλιευτικών προϊόντων, νοείται αυτή που αφορά, μεταξύ άλλων, επιχειρήσεις ιχθυοκαλλιεργειών, οστρεοκαλλιεργειών και λοιπών μαλακίων μέσω υδατοκαλλιεργειών (σχετ. η Ε.2023/2020 εγκύκλιος). Τέλος, διευκρινίζεται ότι, για την εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν.4935/2022 (Α'103) (απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση συνεργασίας φυσικών προσώπων, κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, που είναι μέλη νομικών προσώπων και ενώσεων προσώπων) γίνεται χρήση του κωδικού 011 (Αγρότες- Μέλη αγροτικών συνεταιρισμών που πληρούν τις προϋποθέσεις του ν.4673/2020) συνδυαστικά με τον κωδ. 942 του πίνακα ΣΤ.

- 22. Ε Πώς δηλώνονται στο Έντυπο Ε3 τα φορολογητέα καθαρά αποτελέσματα από συνεργασία που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.4935/2022;**
- Α** Στους νέους κωδικούς 903, 923, 943 και 963 δηλώνονται από τον φορολογούμενο τα «Φορολογητέα καθαρά αποτελέσματα από συνεργασία που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.4935/2022», προκειμένου να χορηγηθεί απαλλαγή κατά ποσοστό 30% από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, σύμφωνα με τις οδηγίες της Ε.2028/2024.
- 23. Ε Πώς συμπληρώνουν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες το Έντυπο Ε3 σε περίπτωση που τυγχάνουν εφαρμογής των διατάξεων του ν.4935/2022;**
- Α** Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τυγχάνουν της φορολογικής απαλλαγής των διατάξεων των άρθρων 3, 4 και 5 του ν.4935/2022 πρέπει να συμπληρώσουν τα απαιτούμενα πεδία στους υποπίνακες ΙΑ.Α και ΙΑ.Β του πίνακα ΙΑ του εντύπου Ε3 κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν δοθεί με την Ε.2028/2024 εγκύκλιο, προκειμένου τα ποσά να μεταφερθούν στα αντίστοιχα πεδία στους πίνακες VIII. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗ (Άρθρα 3 & 5 ν.4935/2022) και ΙΧ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗ (Άρθρο 4 ν.4935/2022) του Εντύπου Ν.